

REFERAT Social & Arbejdsmarkedsudvalget 2022-2025

d. 25-04-2023

Mødedato Tirsdag d. 25. april 2023 kl. 09:00

Mødested Lokale 420

Mødedeltagere Jakob Lykke, Nicolaj Aarøe, Sabrina Bech Røn, Tommy Noer, Henrik Andersen, Rasmus Rasmussen, Anne Marie Geisler Andersen

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Behandling af forslag A i handleplan 2023 på voksensocialområdet.....	4
Behandling af forslag til reduktion af udgifter på familieområdet i budget 2023.....	11
Information, forespørgsel og orientering.....	14
Lukket: Information, forespørgsel og orientering.....	15
Godkendelsesark.....	16

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

Beslutning Social & Arbejdsmarkedsudvalg den 25-04-2023

Godkendt.

Punkt 2: Behandling af forslag A i handleplan 2023 på voksensocialområdet

23/6338

Resumé

I denne sag behandles forslaget "Budgetreduktion" (A) i Handleplan 2023 på voksensocialområdet.

Sagsfremstilling

I udvalgs mødet den 7. marts 2023 drøftede Social & Arbejdsmarkedsudvalget forvaltningens forslag til reduktion af det forventede merforbrug på voksensocialområdet i år 2023.

I den forbindelse bad udvalget forvaltningen om at udsætte sagen, så konsekvenserne ved iværksættelse af de enkelte forslag kunne uddybes yderligere, herunder særligt med fokus på de forventede konsekvenser i forhold til serviceniveauet og nedgangen i antallet af årsværk.

Forvaltningen har på denne baggrund konkretiseret konsekvensbeskrivelserne af forslaget "Budgetreduktion" (A).

Forslag A – "Budgetreduktion"

Forslaget beskriver en budgetreduktion på i alt 38 mio. kr. pr. år med fuld effekt. Heraf de 8,2 mio. kr. ved Center for Socialpsykiatri og de 29,8 mio. kr. ved Udviklingscenter Vest.

Budgetreduktionen i de to centre udmøntes ved reduktion i antallet af årsværk. Det forventes, at der samlet set skal reduceres med ca. 85 årsværk på tværs af de berørte tilbud i de to centre.

Forvaltningen forventer, at langt størstedelen af de 85 årsværk kan reduceres ved naturlig afgang, nedlæggelse af vakante stillinger og et lavere forbrug af vikarer.

En reduktion i antallet af årsværk vil alt andet lige medføre, at der vil være færre personaleressourcer til den enkelte borger.

I de enkelte tilbud prioriteres dagligt de tilgængelige ressourcer for at tilpasse opgaveløsningen mest hensigtsmæssigt efter den enkelte borgers behov.

For at kunne prioritere ressourcerne anvendes en ressourcestyringsmodel, som sikrer, at borgerne altid, som et minimum, kan modtage den fornødne støtte.

Ressourcestyringsmodellen beskrives nærmere i Handleplan 2023, som er vedlagt denne sag som bilag.

Vurdering af konsekvenserne for serviceniveauet i det enkelte tilbud

Chefgruppen på voksensocialområdet har forsøgt at konkretisere de samlede konsekvenser ved implementering af de foreslåede besparelser for de enkelte tilbud ved anvendelse af en trafiklysmode og inddelingen i kategorierne ”Rød”, ”Gul” og ”Grøn”.

Tilbuddene og de tilhørende foreslåede besparelser er klassificeret i trafiklysmodeellen ud fra flere parametre, herunder deres individuelle sammensætning i forhold til:

- Målgruppens tyngde og dennes behov.
- Tilbuddets størrelse og mulighed for fleksibel planlægning af ressourcerne.
- Sikkerhedshensyn og muligheden for at opretholde en sikker drift ved midlertidige eller akutte nedgange i ressourcerne - f.eks. ved sygefravær eller opgaver ude af huset.

Kategoriseringen af det enkelte tilbud er baseret på et øjebliksbillede, og kan variere på et givent tidspunkt afledt af flere parametre f.eks. den aktuelle borgersammensætning- og tyngde og den aktuelle personalesituation.

Nedenfor beskrives de tre klassificeringer – ”Rød”, ”Gul” og ”Grøn”.

Rød

Ved en klassificering af et tilbud som ”Rød”, da vurderer chefgruppen, at budgetreduktionerne for det pågældende tilbud medfører, at borgerne kan modtage den fornødne støtte, men at tilbuddet meget sjældent vil have ressourcer til at tilbyde borgerne ydelser og opgaveløsning, der har et udviklende sigte.

Dagligdagen vil være præget af opgaver og ydelser som er placeret i ressourcestyringsmodellens trin 3, hvor der vil være fokus på borgerens basale behov, herunder almen pleje, kostbehov og sundhedsfaglige indsatser.

Som følge af reduktionen i personaleressourcerne vil den daglige drift være meget udsat ved akut opstået fravær ved sygdom, eller hvis en medarbejder er nødsaget til at forlade tilbuddet og tage en borger med på en akut opstået opgave ude af huset – f.eks. et sygehusbesøg.

I disse situationer vil tilbuddet ofte være nødsaget til at indkøbe vikarer akut for at opretholde en fungerende ramme om tilbuddet og sikre, at borgerne kan tilbydes den fornødne støtte, da der ikke er mulighed for at omprioritere i de resterende personaleressourcer.

Disse akutte vikarindkøb kan i nogle tilfælde være relativt dyre og alt andet lige, vil der være et effektivitetstab ved at dække normal drift med vikarer.

Gul

Ved en klassificering af et tilbud som ”Gul”, da vurderer chefgruppen, at budgetreduktionerne for det pågældende tilbud medfører, at borgeren kan modtage den fornødne støtte, og at tilbuddet har mulighed for lejlighedsvist at prioritere ressourcer til ydelser og opgaveløsning, der har et udviklende sigte.

Dagligdagen vil være præget af opgaver og ydelser, som er placeret i ressourcestyringsmodellens trin 2, hvor der vil være fokus på borgerens basale behov, men ligeså være mulighed for de mere udviklende og nærværende indsatser.

Som følge af reduktionen i personaleressourcerne vil den daglige drift dog være udsat ved akut opståede fravær ved sygdom, eller hvis en medarbejder er nødsaget til at forlade tilbuddet og tage en borger med på en akut opstået opgave

ude af huset – f.eks. et sygehusbesøg.

I disse situationer vil tilbuddet ikke længere lejlighedsvist kunne tilbyde borgerne de udviklende indsatser og vil i stedet være nødsagede til at agere på ressourcestyringsmodellens trin 3, medmindre der indkøbes vikarer for at fastholde muligheden for at prioritere ressourcer til de udviklende indsatser.

Grøn

Ved en klassificering af et tilbud som ”Grøn”, da vurderer chefgruppen, at budgetreduktionerne for det pågældende tilbud medfører, at borgeren kan modtage den fornødne støtte, og at der i dagligdagen normalvis kan prioriteres ressourcer til ydelser og opgaveløsning, der har et udviklende sigte.

Dagligdagen vil være præget af opgaver og ydelser som er placeret i ressourcestyringsmodellens trin 1, hvor der vil være fokus på borgerens basale- og udviklingsbehov.

Som følge af reduktionen i personaleressourcerne vil den daglige drift dog være udsat ved akut opståede fravær ved sygdom, eller hvis en medarbejder er nødsaget til at forlade tilbuddet og tage en borger med på en akut opstået opgave ude af huset – f.eks. et sygehusbesøg.

I disse situationer kan det være nødvendigt lejlighedsvist at nedprioritere opgaver og ydelser med udviklende sigte til grupper af borgere og kun tilbyde disse borgere ydelser efter trin 2 i ressourcestyringsmodellen. Der kan frigøres ressourcer til fortsat opprioritering af de udviklende ydelser og opgaver, såfremt der indkøbes vikarer ved ressourcemangel.

Tabel 1: Inddeling af tilbud efter trafiklysmodellen

Klassificering	Rød	Gul	Grøn
Ressourcemodel	Trin 3	Trin 2	Trin 1
Type af ydelser	Basale behov	Basale behov + lejlighedsvis mulighed for prioritering af opgaver og ydelser med udviklende sigte.	Indsatser med udviklende sigte kan normalvis tilbydes de borgere, hvor det er hensigtsmæssigt.
Drift	Usikker drift blot ved mindre nedgange i ressourcebeholdningen.	Sikker drift, dog udsat ved væsentlig akut ressourcenedgang, f.eks. flere sammenfaldende sygemeldinger eller nødvendige opgaver ude af huset.	Sikker drift

Konsekvenser ved Center for Socialpsykiatri

Ved Center for Socialpsykiatri forventes budgetreduktionen på de 8,2 mio. kr. fordelt med en besparelse på ca. 2,8 mio. kr. ved Voksenstøtten og en reduktion i antallet af årsværk på ca. 6,5. De resterende 5,4 mio. kr., svarende til 12,5 årsværk, udmøntes ved en budgetreduktion ved botilbud og tilbud efter §85 i Serviceloven.

Grundet opsigelsesperioder forventes besparelserne ikke at få fuld effekt før i år 2024.

I Handleplan 2023 fremgår en detailopgørelse over fordelingen af budgetreduktionerne ved det enkelte tilbud. Handleplanen er vedlagt denne sag som bilag.

Chefgruppen på voksensocialområdet har, ved klassificering efter trafiklysmodellen af de enkelte botilbud og tilbud efter Servicelovens §85 under Center for Socialpsykiatri, vurderet, at alle de syv tilbud placerer sig nærmest kategorien "Rød", såfremt besparelsen på de 5,4 mio. kr. gennemføres.

Dette skyldes i høj grad besparelsens omfang sat i forhold til det enkelte tilbuds størrelse. De omfattede tilbud er relativt små og specialiserede i forhold til den enkelte målgruppe.

Først og fremmest vil reduktionen i årsværk ved de enkelte tilbud medføre, at borgerne kun sjældent kan tilbydes ydelser og service med et udviklende sigte, og herudover vil driften være mere usikker, da der ikke længere er luft i arbejdsplanen til at dække ind med personaleressourcer ved sygdom eller andet fravær.

Da de konkrete tilbud er relativt specialiserede og ligger på forskellige lokationer, er der heller ikke umiddelbart mulighed for, at der fleksibelt kan prioriteres ressourcer fra et tilbud til et andet i situationer, hvor f.eks. fravær udfordrer driften.

Såfremt besparelsen gennemføres med halv vægt, altså 2,7 mio. kr., da vil alle tilbud placere sig i kategorien "Gul" på nær to.

Detailopgørelsen over klassificeringen af de enkelte tilbud ved Center for Socialpsykiatri fremgår af Handleplan 2023, der er vedlagt denne sag.

Konsekvenser ved Udviklingscenter Vest

Ved Udviklingscenter Vest forventes budgetreduktionen på i alt 29,8 mio. kr. fordelt imellem ca. 27 dag- og døgntilbud. Budgetreduktionen udmøntes ved en forventet nedgang i antallet af årsværk på ca. 65 årsværk. Heraf forventes det, at de ca. 45 årsværk konkret kan udmøntes inden udgangen af år 2023 ved naturlig afgang, nedlæggelse af vakante stillinger og en reduktion i køb af vikartimer. De resterende 19 årsværk forventes enten omplaceret eller opsagt og vil derfor tidligst kunne slå igennem med fuld effekt i år 2024 grundet opsigelsesperioder.

I Handleplan 2023 fremgår en detailopgørelse over fordelingen af budgetreduktionerne ved det enkelte tilbud. Handleplanen er vedlagt denne sag som bilag.

Chefgruppen på voksensocialområdet har ved klassificering efter trafiklysmodellen af de enkelte tilbud under Udviklingscenter Vest vurderet, at langt de fleste tilbud placeres i kategorien "Rød" (19 stk.), såfremt besparelsen på de 29,8 mio. kr. gennemføres. De resterende syv tilbud vurderes at placere sig i kategorien "Gul".

Den store andel af tilbud, der ender i "Rød" kategori skyldes, at besparelsen er relativt stor set i relation til enkelte tilbuds størrelse. De omfattede tilbud er relativt små og specialiserede i forhold til den enkelte målgruppe. Herudover vil der på flere af tilbuddene være krav om særlig bemanning eller dobbeltbemanning på forskellige tider af døgnet, herunder både af hensyn til borgerne og medarbejdernes sikkerhed, hvilket medfører en kraftig begrænsning i mulighederne for at reducere i personaleressourcerne uden det får mærkbare konsekvenser for serviceniveauet.

Først og fremmest vil reduktionen i årsværk ved de enkelte tilbud medføre, at borgerne kun sjældent kan tilbydes ydelser og service med et udviklende sigte, og herudover vil driften være mere usikker, da der ikke længere er luft i arbejdsplanen

til at dække ind med personaleressourcer ved sygdom eller andet fravær.

Da de konkrete tilbud er relativt specialiserede og ligger på forskellige lokationer, er der heller ikke umiddelbart mulighed for, at der fleksibelt kan prioriteres ressourcer fra et tilbud til et andet i situationer, hvor f.eks. fravær udfordrer driften.

Såfremt besparelsen gennemføres med halv vægt, altså 14,9 mio. kr., da vil syv tilbud placere sig i kategorien ”Rød”, 13 tilbud vil placere sig i kategorien ”Gul” og de resterende seks tilbud vil placere sig i kategorien ”Grøn”.

Detailopgørelsen over klassificeringen af de enkelte tilbud ved Udviklingscenter Vest fremgår af Handleplan 2023, der er vedlagt denne sag.

Opsamling

Forvaltningen har opstillet to modeller for udmøntning af budgetforslag ”A”. I Handleplan 2023 fremgår den konkrete fordeling af besparelserne ved de to modeller imellem de enkelte tilbud. Sidst i Handleplan 2023 fremgår ligeså en samlet oversigt over de behandlede nøgletal og konsekvenser for de enkelte tilbud.

Tabel 2: Model 1

Model 1 – fuld effekt ved alle tilbud

Social & Arbejdsmarkedsudvalget godkender budgetforslaget ”A” med den fulde besparelse ved alle de omfattede tilbud som beskrevet i denne sag, på i alt 38 mio. kr.

Der gennemføres budgetreduktion ved Voksenstøtten med 2,8 mio. kr.

Herudover gennemføres besparelse på 35,2 mio. kr., eller ca. 9 %, af de berørte tilbuds samlede budget. Besparelsen fordeles udover 33 tilbud ved Udviklingscenter Vest og Center for Socialpsykiatri.

Dette vil medføre, at størstedelen af de berørte botilbud fremover vil være klassificeret som ”Rød”, og kun sjældent vil have ressourcer til at tilbyde borgerne ydelser og opgaveløsning, der har et udviklende sigte.

Alle tilbud kan ved normal drift fortsat tilbyde borgerne den fornødne støtte.

Tabel 3: Model 2

Model 2 – Vægtet budgetreduktion

Social & Arbejdsmarkedsudvalget godkender budgetforslaget ”A” med en konkret vægtning af omfanget af besparelser ved det enkelte tilbud.

Vægtningen medfører, at det enkelte tilbud bidrager med en besparelse svarende til, at de fortsat som minimum kan driftes med en ”Gul” klassificering.

Dette betyder, at alle tilbud ved normal drift fortsat kan levere den fornødne støtte og lejlighedsvis kan prioritere ressourcer til ydelser og opgaveløsning, der har et udviklende sigte hos de borgere, hvor dette er mest hensigtsmæssigt.

De ni tilbud hvor selv mindre besparelser vurderes at medføre en klassificering tæt på "Rød" holdes udenfor spareforslaget.

Det vurderes jævnfør detailopgørelsen i Handleplan 2023, at en sådan vægtet budgetreduktion i botilbud svarer til en samlet besparelse på i alt ca. 15,7 mio. kr., eller ca. 4%, af de berørte tilbuds samlede budget. Besparelsen fordeles over 24 tilbud på tværs af Udviklingscenter Vest og Center for Socialpsykiatri.

Hertil gennemføres budgetreduktion ved Voksenstøtten med 2,8 mio. kr.

Samlet set vil budgetreduktionen som følge af model 2 altså være 18,5 mio. kr.

Ved en beslutning om at iværksætte budgetreduktioner efter model 1 eller 2, som beskrevet i denne sag, vil forvaltningen implementere de nødvendige tiltag for udmøntning under det størst mulige hensyn til den enkelte medarbejder og borger. Det forventes, at størstedelen af de stillinger, der skal nedlægges, kan findes ved f.eks. naturlig afgang og nedlæggelse af vakante stillinger. Herudover vil chefgruppen ved voksensocialområdet arbejde med Esbjerg Kommunes Strategi for tryk i ansættelse og heraf aktivt afdække muligheder for omplacering af medarbejdere på tværs af Esbjerg Kommune.

Forvaltningen vil sideløbende med ovenstående proces igangsætte et setup for en tættere, løbende og centralt koordineret opfølgning på relevante nøgletal for driften af det enkelte berørte tilbud. Herunder udviklingen i sygefraværet, men også personaleomsætning- og sammensætning for hermed f.eks. at kunne følge fordelingen af faglært og ufaglært personale. Forvaltningen vil halvårligt orientere udvalget om status på implementeringen af budgetreduktionerne og de benævnte nøgletal.

Kompetencer

Social & Arbejdsmarkedsudvalget

Høring

Social & Arbejdsmarkedsudvalget behandlede Handleplan 2023 i udvalgsmødet den 21. marts 2023. Til dette møde var fremsendt indkomne høringssvar fra Udsatterådet, Handicaprådet og medarbejdersiden i Borger & Arbejdsmarkeds medarbejderside i Forvaltnings-MED.

Vedlagt denne sag er efterfølgende indkomne høringssvar fra:

- Lokal-MED ved Voksen Myndighed
- Lokal-MED ved Center for Socialpsykiatri

Indstilling

Direktøren for Borger & Arbejdsmarked indstiller, at Social & Arbejdsmarkedsudvalget godkender model 1 eller 2 for implementering og udmøntning af budgetreduktioner beskrevet i forslag ”A”.

Beslutning Social & Arbejdsmarkedsudvalg den 18-04-2023

Udsættes.

Beslutning Social & Arbejdsmarkedsudvalg den 25-04-2023

Udvalget kan ikke godkende model 1 og omfanget af de heri beskrevne besparelser, hvorfor modellen ønskes udeladt af det videre arbejde med handleplanen.

Udvalget ønsker behandlingen af alternative modeller for udmøntning af besparelser på voksensocialområdet genoptaget på udvalgs mødet den 9. maj.

Bilag

Handleplan for voksensocialområdet 2023

Høringssvar: Lokal-MED ved Voksen Myndighed

Høringssvar: Lokal-MED ved Center for Socialpsykiatri

Punkt 3: Behandling af forslag til reduktion af udgifter på familieområdet i budget 2023

23/8627

Resumé

Social & Arbejdsmarkedsudvalget behandler forslag til udmøntning af besparelser i forhold til det forventede budgetunderskud i 2023.

Forslag til besparelser vil blive gennemgået på udvalgmødet den 18. april 2023 af socialchefen.

Sagsfremstilling

Familieområdet forventes at komme ud med et budgetunderskud i 2023 på 10 mio. kr.

Forvaltningen har derfor udarbejdet en spareplan for 2023 med forslag for i alt 10 mio. kr.

Hovedparten af forslagene har ikke fuld effekt i 2023.

På Familieområdet bruges midlerne overordnet set på anbringelser (67 %) og på forebyggende foranstaltninger (33 %) (støtte i hjemmet).

En stor del af Esbjerg Kommunes anbringelser sker på eksterne tilbud og derfor er forbruget af familieområdets midler fordelt mellem interne tilbud (46 %) og eksterne tilbud (54 %).

Spareforslagene er inddelt i tre temaer, så alle udgiftsområder bidrager:

Tema 1: Støtte i hjemmet/dagindsats – 5 forslag:

1. Forslag: Kortere forløb - Café Ungehuset
2. Forslag: Gennemgang af serviceniveau i forhold til kontaktperson
3. Forslag: Støtte til familier med børn under 12 (autismespektrumforstyrrelser)
4. Forslag: Nytænkning af støtten til forældre med børn med autismespektrumforstyrrelser
5. Forslag: "Omvendt visitationsudvalg"

Tema 2: Anbringelsesområdet – 4 forslag:

6. Forslag: Flere egne døgnpladser (Familiecentret)
7. Forslag: To ekstra døgnpladser (Specialcentret)
8. Forslag: 6 unge i alternativ til ungeanbringelse
9. Forslag: Reduktion i serviceniveau i forhold til de dyreste anbringelser

Tema 3: Støttefunktioner – 3 forslag:

10. Forslag: Nedlæggelse af ledelsesfunktioner i Familiecentret
11. Forslag: Reduktion af vikarforbrug Familiecentret
12. Forslag: Ændring af rengøring på Specialcentret

Alle 12 forslag er nærmere beskrevet i bilag 1.

Forvaltningen har beskrevet tre mulige modeller for udmøntning af besparelser ved familieområdet:

1. Model: Alle besparelser i sparekataloget udmøntes som beskrevet. Der gennemføres en besparelse på 10 mio. kr.
2. Model: Alle spareforslag med direkte servicereduktion halveres, mens de øvrige forslag er fastholdt med fuld effekt. Der gennemføres en besparelse på 7.975.000 kr.
3. Model: Kun forslag der ikke medfører en direkte eller indirekte servicereduktion udmøntes. Der gennemføres en besparelse på 4.550.000 kr.

Personaleforhold og arbejdsmiljøforhold

Den samlede besparelse på 10. mio. kr. vil samtidigt medføre en reduktion på 10,2 årsværk i tilbuddene.

Kompetencer

Social & Arbejdsmarkedsudvalget

Høring

Forvaltningen har modtaget 6 høringssvar på spareplan 2023 for familieområdet;

- Familiecentret
- Familierådgivningen
- Tilbudslederne i Familiecentret
- Handicaprådet
- Forvaltnings-MED
- Udsatterådet

Disse høringssvar er vedhæftet sagen som bilag.

Indstilling

Direktøren for Borger & Arbejdsmarked indstiller, at Social & Arbejdsmarkedsudvalget godkender en af de i denne sag fremlagte modeller for udmøntning af besparelserne.

Beslutning Social & Arbejdsmarkedsudvalg den 18-04-2023

Udsættes.

Beslutning Social & Arbejdsmarkedsudvalg den 25-04-2023

Udvalget ønsker sagen udsat til yderligere drøftelse på mødet den 9. maj 2023.

Bilag

Bilag 1: Spareplan 2023 for familieområdet

Høringssvar 1 - Familiecentret

Høringssvar 2 - Familierådgivningen

Høringssvar 3 - Tilbudsledere, Familiecenter Esbjerg

Høringssvar 4 - Handicapråd

Høringssvar 5 - Forvaltnings-MED

Høringssvar 6 - Udsatterådet

Punkt 4: Information, forespørgsel og orientering

Sagsfremstilling

- Evaluering af mødet

Beslutning Social & Arbejdsmarkedsudvalg den 25-04-2023

Orientering givet.

Punkt 5: Lukket: Information, forespørgsel og orientering

Punkt 6: Godkendelsesark